

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobkyně: **AGRO SALIX, s.r.o.**, IČO: 26217473
sídlem Hrubá Vrbka 270, 696 73 Hrubá Vrbka
zastoupená advokátem Mgr. Jaroslavem Bártou
sídlem Kobližná 19, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 67/17, 110 00 Praha 1

za účasti osoby: **M. K.**
místem podnikání H. H.
zastoupená advokátem Mgr. Lubošem Godinou
sídlem Hlavní třída 16A, 787 01 Šumperk

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2018, č. j. 37458/2018-MZE-11155,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 15. 8. 2018, č. j. 37458/2018-MZE-11155, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 16 600 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně, Mgr. Jaroslava Barty, advokáta.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2018, č. j. 37458/2018-MZE-11155 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný dle § 3g odst. 6 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství (dále jen „zákon o zemědělství“) ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), zamítl námitku žalobkyně a potvrdil oznámení Státního zemědělského intervenčního fondu, Regionálního odboru Brno (dále také „SZIF“ nebo „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. 5. 2018, č. j. SZIF/2018/0407561, sp. zn. 17/550/EPU/1/0056549 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně oznámil žalobkyni neprovedení aktualizace evidence půdy k dílům půdních bloků nacházejících se v k. ú. Kuželov ve čtverci 530-1200 na pozemcích parc. č. X a parc. č. X (dále jen „parcely“) ve vlastnictví M. K., jelikož jejich dosavadní uživatel, paní M. K. (dále jen „uživatelka“), prokázala fakturami pachtovného (nájemného) za roky 2014, 2015 a 2016 vznik a trvání ústně uzavřeného nájemního vztahu se společností Hornácká farma s.r.o., IČO: 27697061, sídlem Hrubá Vrbka 120, 696 73 Hrubá Vrbka (dále jen „Hornácká farma“), jež byla pachtýřem uvedených pozemků. O ústně sjednaném nájmu měla svědčit též výpověď nájemní (pachtovní) smlouvy od Hornácké farmy podaná uživatelce dne 15. 9. 2017. Od 1. 12. 2017 se měla pachtýřem uvedených parcel stát žalobkyně, avšak správní orgán I. stupně zhodnotil, že právní důvody předložené žalobkyní, tj. pachtovní smlouva uzavřená mezi vlastníkem parcel a žalobkyní dne 1. 12. 2017 nemohla být za platnosti trvajících ústně sjednaného nájmu Hornácké farmy s uživatelkou platně uzavřena, přičemž ji označil za účelové jednání.

II. Napadené rozhodnutí (rozhodnutí žalovaného)

3. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyšel z námitek žalobkyně proti uvedenému oznámení.
4. V námitkách žalobkyně namítla, že pokud by byla připuštěna existence ústně sjednaného nájemního vztahu mezi M. K. a Hornáckou farmou, byl by ukončen okamžikem uzavření dohody o ukončení pachtovní smlouvy mezi Hornáckou farmou a M. K. ze dne 30. 11. 2017. Uživatelka nehradila žalobkyni ani Hornácké farmě žádné pachtovné, což vyvrací možnost jejího tvrzeného ústního pachtu.
5. K námitce žalobkyně žalovaný konstatoval, že ze spisového materiálu vyplynulo, že uživatelka prokázala fakturami a doklady o jejich úhradě to, že je bylo možné přiřadit k parcelám, kdy jejich výměra odpovídala výměře uvedené na fakturách za užívání parcel vystavovaných Hornáckou farmou a zároveň jim odpovídajícím peněžním úhradám přijímaným na jejich základě Hornáckou farmou. Ke správnosti závěru o přiřaditelnosti dokladů k doložení ústně uzavřeného právního vztahu žalovaný upozornil na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2016, č. j. 9 A 175/2013 - 34. Rovněž výpověď z nájemních a pachtovních smluv podaná Hornáckou farmou uživatelce dne 15. 9. 2017 vypovídala, že si Hornácká farma byla vědoma užívacího vztahu k parcelám ze strany uživatelky a hodlala výpovědí užívací vztah ukončit, čili do uplynutí výpovědní doby nebylo možné na uživatelku hledět jinak než jako na oprávněnou k užívání parcel a jiná právní situace nastane až uplynutím běhu výpovědní doby.
6. Žalovaný odmítl, že by dohoda mezi Hornáckou farmou a uživatelkou nezakládala právní důvod užívání parcel, neboť právě na podkladě dohody vznikl nájemní vztah k parcelám,

jenž Hornácká farma nejméně tři roky respektovala, když uživatele za užívání parcel účtovala nájemné. Ve spise založená příloha k faktuře č. 1660904 byla výpisem konkrétních pozemků obsažených v dílech půdních bloků, jež odpovídaly dílům půdních bloků obsaženým ve výpisech z evidence půdy. Žalovaný souhlasil s odůvodněním prvostupňového rozhodnutí, že pachtovní smlouvu uzavřenou mezi vlastníkem parcel M. K. a žalobkyní ze dne 1. 12. 2017 nelze za platnosti dosud trvajících ústně sjednaného nájmu s užívatelkou považovat za platně uzavřenou, a dále i v tom, že předložená dohoda o ukončení pachtovních smluv mezi Hornáckou farmou a M. K. k 30. 11. 2017 je pouze účelovým jednáním.

7. Žalovaný konstatoval, že výpověď Hornácké farmy ze dne 15. 9. 2017 existenci právního vztahu s užívatelkou potvrdila, neboť připustila vůli pro případ existence právního vztahu s užívatelkou takový pachtovní, podpachtovní, nájemní nebo podnájemní vztah ukončit. Subjektivní úvahy a důvody na straně Hornácké farmy nemohly mít žádný právní význam pro posouzení, zda šlo, či nešlo o platně učiněnou výpověď z nájmu.
8. Žalovaný uzavřel, že námitce žalobkyně nebylo možné vyhovět, neboť o existenci ústně uzavřeného nájemního vztahu užívatelky k parcelám svědčilo fakturování a přijímání částek nájemného Hornáckou farmou ve spojení s výpovědí z nájmu, učiněnou Hornáckou farmou dne 15. 9. 2017. Nájemní vztah užívatelky k parcelám však pro dosavadní neuplynutí dvanáctiměsíční výpovědní doby trval i v době rozhodování žalovaného.
9. V závěru odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný upozornil, že jeho posouzení nemělo povahu autoritativního rozhodnutí ve sporu o právech a povinnostech žalobkyně a užívatelky, které náleží do pravomoci nalézacího soudu v občanskoprávním řízení, nýbrž povahu úsudku o předběžné otázce. K tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 As 187/2014 - 37, jenž dospěl k závěru, že správní orgán neřešil otázku, komu svědčil právní titul užívání půdy proto, aby rozhodl o právech a povinnostech subjektů nájemního vztahu, ale proto, aby mohl provést případnou aktualizaci jím vedené evidence. K další aktualizaci evidence zemědělské půdy může případně dojít v návaznosti na rozhodnutí civilního soudu, jehož rozsudkem by byl správní orgán I. stupně vázán.

III. Obsah žaloby

10. Žalobkyně v podané žalobě shrnula dosavadní průběh správního řízení a prioritně v obecné rovině konstatovala, že napadené rozhodnutí je nesprávné, nezákonné a nepřezkoumatelné.
11. Žalobkyně správnímu orgánu I. stupně doložila, že ke dni 30. 11. 2017 došlo mezi Hornáckou farmou a M. K. k ukončení pachtovní smlouvy ze dne 1. 1. 2015, jelikož na straně obou účastníků nastaly změny, které znemožňovaly další pokračování smlouvy. Právní důvod k užívání parcel pro Hornáckou farmu tím zanikl, proto mohly být platně přenechány do užívání žalobkyni, k čemuž došlo pachtovní smlouvou ze dne 1. 12. 2017.
12. Podpacht užívatelky pro akcesoritu jejího právního vztahu k parcelám po zrušení pachtu parcel nemohl proto dále existovat. Vztah se nemohl po zániku hlavního závazku ani samovolně konstituovat či obnovit, neboť akcesorický právní vztah zanikl spolu s hlavním závazkovým vztahem. K tomu žalobkyně odkázala na závěry komentářové literatury (KABELKOVÁ, E. – DEJLOVÁ, H.: *Nájem a pacht v novém občanském zákoníku. Komentář. 1. vydání*, Praha: C. H. Beck 2013, str. 475) a na závěry konstantní judikatury,

např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. 3. 2003, sp. zn. 26 Cdo 877/2002. V projednávané věci spolu se zrušením užívacího práva uživatelky k parcelám bylo možné v případě zákonných podmínek vyvozovat maximálně její nárok k náhradě škody. Uživatelka měla (obdobně jako žalobkyně) doložit a prokázat, že jí byly parcely počínaje 1. 12. 2017 znovu dány do užívání. Neprokázala-li uživatelka právní titul užívání parcel, měl správní orgán I. stupně provést změnu v evidenci půdy tak, jak ji ohlásila žalobkyně. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí neposoudil, kdy a jak vznikl právní důvod užívání parcel pro žalobkyni, z něhož měl být odvozen akcesorický uživatelský vztah uživatelky k parcelám.

13. Žalobkyně namítla, že správní orgán I. stupně se k argumentaci žalobkyně vyjádřil neurčitě, kdy považoval ukončení pachtovních smluv za účelové jednání, aniž by vysvětlil, jaké právní důsledky z toho dovozoval. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedenou námitku ignoroval, byť ji žalobkyně uvedla v námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí, čímž napadené rozhodnutí zatížil vadou nepřezkoumatelnosti.
14. Žalobkyně shrnula, že jako ohlašovatelka změny doložila písemný právní důvod k užívání parcel, a to pachtovní smlouvu uzavřenou dne 1. 12. 2017 mezi žalobkyní a M. K., zatímco uživatelka nedoložila, že jí byly parcely po 1. 12. 2017 dány opět do užívání. Aktualizace evidence půdy dle § 3g zákona o zemědělství má místo tehdy, pokud je vzhledem ke konkrétním skutkovým okolnostem uváděn stav evidence a zapsaných uživatelů do souladu s realitou. Tato otázka souvisí s tím, kdo užívá zemědělské pozemky na základě platného právního titulu, přičemž v daném případě je tomu tak pouze u žalobkyně, proto jí ohlášená změna měla být provedena.
15. Ze shora uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

16. Žalovaný své vyjádření ze dne 6. 2. 2019 postavil na argumentaci o sporu rodiny P. a K. o užívání zemědělských pozemků. Žalovaný uvedl, že obě rodiny založily v roce 2000 společnost AGRO SALIX, s.r.o., jejímiž společníky byla společnost Živa, spol. s r.o. a AGROŽIVA, spol. s r.o. Ve společnostech vystupovaly jako statutární orgány paní Ing. A. P. a pan M. K. V roce 2006 byla založena Hornácká farma, kde roli jednatelek oprávněných samostatně jednat v ní od založení do 21. 6. 2017 plnila uživatelka, dále paní Mgr. I. N. P. V době, kdy uživatelka vykonávala v Hornácké farmě funkci jednatelky, poskytovala pozemky, na nichž Hornácká farma předtím hospodařila, do užívání jiným zemědělcům, ale i sobě a svému manželovi, panu F. K. Jakmile uživatelka přestala v roce 2017 vykonávat funkci jednatelky a zůstala pouze společníkem, začala Hornácká farma zpochybňovat platnost některých úkonů uživatelky ve funkci jednatelky a začal mezi rodinami spor, komu připadne užívání zemědělských pozemků včetně předmětných parcel. Přitom již dne 24. 6. 2014 uzavřela Mgr. I. N. P. jako vlastník předmětných pozemků pachtovní smlouvu se společností AGRO SALIX, s.r.o. a až do roku 2017 nebyl problém, že pozemky užívala Hornácká farma, jež je přenechala dočasně do užívání uživateli, která hradila nájemné na základě faktur vystavovaných Hornáckou farmou. Hornácká farma vydala dne 23. 1. 2018 vyjádření, že přílohy k fakturám jsou falsa. Vyjádření podepsala Mgr. I. N. P. v době, kdy uživatelka již nebyla jednatelkou.

17. Podle názoru žalovaného z dokladů obsažených ve spise, zejména z faktur za roky 2014, 2015 a 2016 vystavených Hornáckou farmou, včetně výpisů z evidence půdy, vyplynulo, že uživatelka v roli jednatelky dala v souladu s právem sama sobě do užívání parcely, za něž následně hradila pachtovné, neboť vyjádření jednatelky Hornácké farmy, paní Mgr. I. N. P., ze dne 23. 1. 2018, že přílohy k fakturám společnosti byla falsa, vydala až v době, kdy uživatelka již nebyla jednatelkou společnosti.
18. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2006, č. j. 7 As 26/2015 - 67, podle něhož ve věci sporu, kdo má být zapsán do evidence chmelnic, správní orgány byly oprávněny si o platnosti soukromoprávního úkonu, jakým byl i konkludentní nájemní vztah nebo právní úkon směřující k jeho ukončení, učinit úsudek samy, a to v rámci řešení tzv. předběžné otázky. Jeho závěry aproboval v rozsudku ze dne 24. 10. 2017, č. j. 11 A 155/2015 - 58, či v rozsudku ze dne 19. 12. 2018, č. j. 11 A 119/2017 - 39, též Městský soud v Praze. Stejným způsobem postupovaly správní orgány v dané věci, kdy posoudily jako existující nájemní vztah k parcelám mezi Hornáckou farmou a užívatelkou. K zapsání žalobkyně jako užívatelky parcel do evidence půdy nebylo možné přistoupit, neboť vlastník předmětných pozemků si byl vědom existence užívacího vztahu, který bránil tomu, aby byla žalobkyně zapsána ke dni podání žádosti o provedení aktualizace evidence půdy jako užívatelka. O tom by bylo možné uvažovat až po uplynutí příslušné výpovědní doby, tj. po 30. 9. 2018, pakliže by žalobkyně podala novou žádost o aktualizaci evidence půdy. Obdobné právní stanovisko poskytnul žalovaný k žalobám žalobkyně vedeným u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 160/2018, 5 A 177/2018, 14 A 233/2018, 14 A 234/2018 a 9 A 215/2018, k žalobám Hornácké farmy vedeným pod sp. zn. 11 A 161/2018 a 5 A 163/2018 a k žalobě společnosti Hornácká ekofarma s.r.o. vedené pod sp. zn. 14 A 159/2018.
19. Žalovaný shrnul, že v řízení postupoval v souladu s právními předpisy, oběma stranami předložené právní důvody užívání zemědělské půdy řádně vyhodnotil a o námitce žalobkyně rozhodl podle zákona. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Replika žalobkyně a další podání účastníků řízení ve věci

20. Žalobkyně v replice ze dne 21. 4. 2020 zhodnotila vyjádření žalovaného jako poskytnutí „*irrelevantních rozpisů vlastnické struktury různých subjektů*“, a to mimoběžně se žalobkyní uvedenými žalobními námitkami, které žalovaný nevyvrátil. Žalobkyně uvedla, že v žalobě nerozporovala skutečnost, že si žalovaný v projednávané věci byl povinen pro účely aktualizace evidence půdy učinit svůj vlastní úsudek o platnosti soukromoprávního úkonu, jakým byl i konkludentně uzavřený nájemní vztah k parcelám a úkon směřující k jeho ukončení v rámci řešení tzv. předběžné otázky. Při takovém posouzení měly správní orgány v projednávané věci ctít zákaz libovůle při rozhodování a provázat skutková zjištění s následně vyvozovanými právními závěry. V dané věci žalovaný neposoudil předběžnou otázku o existenci či neexistenci právního důvodu užívání parcel, pročez žalobkyně konstatovala, že napadené rozhodnutí je pro tuto skutečnost nepřezkoumatelné. Případný podpacht užívatelky k parcelám byl právním důvodem odvozeným od Hornácké farmy, který v důsledku zániku hlavního závazku jako akcesorický právní vztah zanikl. Akcesorický právní vztah totiž zaniká spolu s hlavním a bez dalšího právního jednání nemůže sám o sobě vzniknout. Žalovaný však v napadeném rozhodnutí tuto námitku žalobkyně nevypořádal. Žalobkyně odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne

15. 4. 2020, č. j. 14 A 159/2018 - 42, v němž rozhodoval meritorně obdobnou věc, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 As 187/2014 - 37, podle nichž povinnost posoudit, komu svědčí právní titul užívání půdy, v sobě zahrnuje nejen povinnost zkoumat, zda existuje platný právní titul, ale také povinnost zjistit, zda platný právní titul vyvolává právní následky, neboť je možné, že platná smlouva nebude s to působit právní následky. V takovém případě není právním titulem, který ospravedlňuje zápis do evidence půdy, protože smysl aktualizace evidence půdy dle § 3g zákona o zemědělství spočívá v uvedení stavu evidence do souladu se skutečností. Rozsudek městského soudu doplnil, že faktury byly vystaveny dne 16. 12. 2014, 7. 12. 2015, 30. 11. 2016 a Hornácká farma uživatelce fakturovala nájemné (pachtovné) za půdu, přičemž konečná cena byla určena jako součin množství a ceny za množstevní jednotku. Předmětné faktury neobsahovaly bližší vymezení pozemků nebo půdních bloků, avšak žalovaný neobjasnil konkrétní důvody, z nichž dovodil, že uživatelka platila právě za předmětné pozemky. Faktury neuvádí, kterých pozemků se nájemné (pachtovné) týká a výpisy z Registru půdy (LPIS) nelze bez dalšího vztáhnout k fakturám, neboť fakturovat lze plnění za užívání pozemků, jež nemusí být v registru evidovány. Tento nesoulad je dle rozsudku městského soudu patrný ve faktuře č. 146275 ze dne 16. 12. 2014, jež zní na množství 44 (blíže neurčené jednotky), zatímco z výpisu LPIS ke dni 16. 12. 2014 plyne, že ve jménu uživatelky jsou evidovány pozemky o rozloze 41,04 ha. Obdobně je tomu v případě faktury č. 1660904 ze dne 30. 11. 2016, jež zní na množství 73, zatímco výpis z LPIS ke dni 30. 11. 2016 uvádí výměru 70,18 ha. Žalobkyně shrnula, že jelikož žalovaný neuvedl konkrétní důvody, z nichž vyvodil existenci smluvního vztahu mezi Hornáckou farmou a uživatelkou, zatížil napadené rozhodnutí v tomto rozsahu vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů (k tomu žalobkyně odkázala na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76).
21. Žalovaný v reakci na repliku žalobkyně zaslal soudu k podpoře své procesní pozice přípisem ze dne 26. 5. 2020 kopii nepravomocného rozsudku Okresního soudu v Hodoníně ze dne 4. 2. 2020, č. j. 4 C 47/2017 - 332, v němž je popsán právní vztah, který existoval mezi jednotlivými stranami sporu v období let 2014 – 2018. Žalovaný uvedl, že vztahy mezi osobami zainteresovanými v dané věci vyhodnotil shodně jako Okresní soud v Hodoníně. Výpověď z užívacího vztahu k parcelám byla Hornáckou farmou dána uživatelce dne 15. 9. 2017, čili v době, kdy již uživatelka nebyla jednatelkou žalobkyně. Po uplynutí jednorocní výpovědní lhůty skončilo dnem 30. 9. 2018 užívání předmětných pozemků manžely K. a Hornácká farma je poskytla do užívání žalobkyni. Existence právního důvodu užívání parcel ze strany uživatelky byla tedy doloženým nepravomocným rozsudkem civilního soudu nepřímou potvrzena. Tvrzení žalobkyně, že výpověď byla dne 15. 9. 2017 podána „pouze z opatrnosti“, a že neznamenal uznání toho, že manželé K. jsou řádnými uživateli předmětných pozemků, se podle žalovaného jeví ve světle závěrů rozsudku Okresního soudu v Hodoníně jako účelové.
22. V návaznosti na přípis žalovaného zaslala žalobkyně vyjádření ze dne 15. 6. 2020, v němž zopakovala, že žalovaný setrval v právně irrelevantním hodnocení „jakýchsi vzájemných vztahů a osobních vazeb“, přičemž rezignoval na uvedení důvodů, z nichž vyvodil existenci smluvního vztahu mezi Hornáckou farmou a uživatelkou, proč napadené rozhodnutí postihl vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Žalovaný se nevěnoval právní podstatě projednávané věci, čímž porušil zákaz libovůle a neodůvodněně nerovného zacházení ve smyslu čl. 1 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Žalovaný nereagoval na

poukaz žalobkyně na aktuální rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2020, č. j. 14 A 159/2018 - 42, v němž soud rozhodoval meritorně obdobnou věc, místo toho obeslal soud nepravomocným rozsudkem Okresního soudu v Hodoníně, proti němuž žalobkyně podala odvolání, proto jsou závěry tohoto rozsudku pro posuzovanou věc irelevantní. Žalobkyně následně přistoupila k rozsáhlému komentování vady nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí s četnými odkazy na konstantní rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu s tím, že nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spočívá také v tom, že se nevypořádalo se vznesenými námitkami žalobkyně vůči prvostupňovému rozhodnutí.

VI. Osoba zúčastněná na řízení

23. V řízení k vyrozumění soudu uplatnila ve stanovené lhůtě práva osoby zúčastněné na řízení tehdejší uživatelka parcel – paní M. K., k podané žalobě se však nevyjádřila.

VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

24. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. zákona č. 50/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.) na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, kdy, kdy souhlas účastníků řízení s rozhodnutím soudu bez jednání byl presumován v důsledku jimi nevyužití zákonné lhůty.
25. Žaloba je důvodná.
26. Mezi stranami je veden spor o tom, zda k ohlášení změn v užívání půdy podaném žalobkyní v zahájeném řízení ze dne 11.12.2017 byly dány důvody pro neprovedení aktualizace půdy v LPIS dle 3g odst. 4 zákona o zemědělství, což záviselo na posouzení, posouzení, zdali se žalovaný řádně zabýval existencí užívacího práva uživatelky k parcelám, kdy podle tvrzení žalobkyně právní vztah podpachtu uživatelky k parcelám nemohl jako akcesorický závazek existovat, když ke dni 30. 11. 2017 zanikl pro projednávanou věc určující (pod)pachtovní vztah mezi Hornáckou farmou a panem M. K. jakožto vlastníkem parcel.
27. Žaloba je důvodná.
28. Před tímto posouzením se však městský soud zabýval krokem předchozím, tj. námitkami zpochybňujícími původní vznik nájemního (užívacího) vztahu mezi Hornáckou farmou a uživatelkou, které žalobkyně rozvinula zejména ve své replice, neboť v takovém případě by posuzování kroku následujícího postrádalo smysl.
29. Městský soud před vlastním meritorním posouzením věci konstatuje, že za situace, kdy evidence zemědělské půdy slouží pro účely poskytování dotací, vede odepření zaevidování parcely k tomu, že žadateli následně nebude dotace poskytnuta. Nelze proto tvrdit, že rozhodnutí o aktualizaci evidence půdy mělo pouze evidenční charakter. Napadeným rozhodnutím naopak bylo zasahováno do veřejných subjektivních práv žalobkyně, neboť jím byl *de facto* zásadně předurčen výsledek případného následného rozhodování o poskytnutí dotace.

30. V souzené věci nebyla aktualizace půdy v LPIS provedena z důvodů uvedených v § 3g odst. 4 písm. a) zákona o zemědělství.
31. Podle § 3g odst. 4 zákona o zemědělství platí, že správní orgán I. stupně „aktualizaci evidence půdy podle ohlášení změny podle odstavce 1 neprovede a tuto skutečnost s uvedením důvodu oznámí písemně uživateli, který učinil ohlášení změny podle odstavce 1, popřípadě osobě, které se aktualizace evidence půdy týká, jestliže a) i po předložení dokladu podle odstavce 2 shledá údaje v ohlášení změny nepravdivými, nebo b) uživatel, který učinil ohlášení změny, nedoložil písemnou dohodu podle odstavce 2 nebo doklad prokazující právní důvod užívání zemědělské půdy, která se stala předmětem rozporu podle odstavce 2.“.
32. Nejvyšší správní soud ustálen judikuje (srov. např. rozsudek ze dne 19. 12. 2019, č. j. 8 As 261/2018 - 58), že smyslem rozhodnutí správních orgánů není nahrazovat činnost civilních soudů, jimž primárně přísluší určování, zda určité právo je či není. Správní orgán hledá v případě sporu odpověď na otázku, která je podstatná pro aktualizaci evidence půdy, posuzuje proto, zda osobě, jež činí ohlášení změn, svědčí právní titul k užívání zemědělské půdy. Činí tak pouze pro účel, aby na základě dosud zjištěných skutečností mohl učinit závěr, zda jsou tvrzení pravdivá či nikoliv a zda je či není možné evidenci aktualizovat, jak požadoval ten, kdo změny ohlašoval. Rozhodnutí případných sporů o trvání či platnosti nájemních vztahů přísluší nalézacímu soudu v občanskoprávním řízení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 110/2017 - 33, ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 401/2017 - 25, nebo ze dne 26. 6. 2019, č. j. 2 As 186/2018 - 35). Jak Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi uvedl, žalovaný správní orgán je sice povinen si v řízení o aktualizaci evidence půdy učinit úsudek o předběžné otázce, zda ohlašovatel v souladu s požadovanou změnou svědčí právní titul užívání půdy, nicméně v případě problematické situace nepředstavuje posouzení žalovaného, zda nájemci svědčí právní titul pro užívání půdy, autoritativní rozhodnutí o soukromoprávních vztazích mezi vlastníkem a nájemcem zemědělské půdy. Závazné řešení této otázky náleží výhradně do pravomoci nalézacího soudu v občanskoprávním řízení. Závěr žalovaného o (ne)provedení aktualizace nepředstavuje vyústění sporu mezi účastníky řízení, správní orgány pouze rozhodují na základě dosud zjištěných skutečností, zda je, či není možné evidenci aktualizovat tak, jak je požadováno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 401/2017 - 25).
33. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 As 187/2014 - 37, „...správní orgán tedy v řízení pouze zkoumá, zda podnikatel půdu užívá a z jakého právního důvodu. Podle těchto zjištění případně provede změnu v evidenci půdy, neměl-li důvod pochybovat o platnosti právního důvodu užívání ani o osobě uživatele. Žalovaný byl tak v řízení o aktualizaci evidence půdy povinen samostatně posoudit, zda stěžovateli svědčí právní titul užívání půdy. Tuto otázku však neřešil proto, aby autoritativně rozhodl o právech a povinnostech subjektů nájemního vztahu, ale právě proto, aby mohl v rámci své kompetence provést případnou aktualizaci evidence. Jeho úvahu o trvání nájemního vztahu byl následně povinen přezkoumat i správní soud při přezkumu správního rozhodnutí. Konečné rozhodnutí uvedeného soukromoprávního sporu pak náleží do pravomoci civilního soudu, jehož rozsudkem by byl správní orgán analogicky dle § 57 odst. 3 správního řádu vázán. Rozhodnutí civilního soudu tedy může případně vést k další aktualizaci evidence zemědělské půdy.“.
34. Při přenesení shora popsaných východisek na skutkové okolnosti projednávané věci soud konstatuje, že správní orgány nepochybily, pokud vycházely z toho, že užívací právo k předmětnému pozemku v předcházejícím období náleželo uživateli. Podle obsahu

správního spisu mohly správní orgány vycházet z existence užívacích práv užívatelky k parcelám, když z informativních výpisů z evidence půdy dle užívatelských vztahů (LPIS) vyplývalo, že právě užívatelka měla v tomto systému evidence půdy parcely nepřetržitě vedeny na své jméno nepochybně již ode dne 11. 12. 2014, aniž by tento zápis byl kýmkoliv, zejména Hornáckou farmou průběžně zpochybňován. Ke zpochybnění užívacího vztahu užívatelky k parcele ze strany Hornácké farmy došlo teprve na sklonku roku 2017 poté, co užívatelku obeslala výpovědí z nájmu parcel ze dne 15. 9. 2017, a to po následném zrušení pachtovní smlouvy, kterou ohledně předmětných parcel uzavřela Hornácká farma s panem M. K. jakožto jejich vlastníkem. Právě o skutečnost zániku nájmu parcel v neprospěch užívatelky v důsledku akcesority tohoto právního vztahu ve vazbě na smluvními stranami zrušenou pachtovní smlouvu následně žalobkyně opřela svou argumentaci v řízení před správními orgány, jakož i v žalobě.

35. Fakticky tříleté existenci zápisu práva užívatelky v LPIS odpovídaly i další podklady obsažené ve správním spisu, na základě nichž správní orgány v nyní souzené věci rozhodovaly. Vedle toho, že oprávněná užívatelka měla parcely v systému LPIS vedeny od roku 2014, totiž dle ověření soudu ze správního spisu rovněž vyplynulo, že Hornácká farma užívatelce za užívání půdy vystavila v roce 2014 fakturu č. 146275 ze dne 16. 12. 2014, v roce 2015 fakturu č. 156934 ze dne 7. 12. 2015 a v roce 2016 fakturu č. 1660904 ze dne 30. 11. 2016, které užívatelka Hornácké farmě prokazatelně, na základě jí předložených výpisů z účtů, proplatila. Existenci právního vztahu mezi Hornáckou farmou a užívatelkou jen dotvrzuje skutečnost, že Hornácká farma smluvní vztah s užívatelkou ohledně předmětných parcel vypověděla výpovědí ze dne 15. 9. 2017.
36. Soud samozřejmě nepřehlédl tvrzení žalobkyně a Hornácké farmy, že výpověď užívatelce z nájmu parcel ze dne 15. 9. 2017 podala Hornácká farma „z opatrnosti“. Již z tohoto právního jednání Hornácké farmy je ovšem patrné, že ani ona sama neměla jistotu ohledně (ne)existence nájemního vztahu užívatelky k jednotlivým (nebo i ke všem) dříve jí pronajatým pozemkům, tudíž si ani nebyla jistá (ne)existencí právního titulu užívatelky k parcelám, potažmo smluvního omezení svého vlastního pachtovního vztahu. Za situace, kdy Hornácká farma svým jednáním *de facto* připustila, že užívací vztah mezi ní a užívatelkou existoval (resp. existovat mohl), a kdy nijak nezpochybnila ona ani žalobkyně, že užívatelka parcely fakticky užívala (hospodařila na nich), nelze s ohledem na shora vytyčené judikatorní mantinely správním orgánům vytýkat, že v nyní souzené věci zaujaly restriktivní postoj v relaci samotného hledání a nalézání řešení v první řadě civilního sporu o to, zdali mezi Hornáckou farmou a užívatelkou historicky existoval užívací vztah k parcelám či nikoliv. Správní orgány v projednávané věci neměly pravomoc rozhodovat ohledně existence či neexistence nájemního právního vztahu mezi Hornáckou farmou a užívatelkou nad rámec nesporné existence užívacího práva k parcelám, a to jen pro účely případného provedení aktualizace evidence půdy v žalobkyní ohlašovaném rozsahu. Pokud správní orgány dospěly k závěru, že zde z důvodu předpokládaného ústně uzavřeného nájemního (užívacího) vztahu mezi Hornáckou farmou a užívatelkou, který měl v době jejich rozhodování (do konce výpovědní doby) trvat, existují o právním titulu žalobkyně pochybnosti, zcela správně změnu evidence neprovedly, aniž by v projednávané věci musely věnovat pozornost soukromoprávnímu rozměru celé problematiky smluvních vztahů k parcelám.
37. Jestliže se přitom žalobkyně ve své replice k vyjádření žalovaného, resp. znovu v jejím doplnění, odvolávala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2020, č. j. 14 A

159/2018 - 42, soud nejprve uvádí, že na rozdíl od žalobkyně nedospěl k názoru, že by v projednávané věci byla dána tolik potřebná skutková podobnost. V odkazovaném rozsudku Městského soudu v Praze se totiž jednalo o případ, jehož skutkové okolnosti byly odlišné od nyní souzeného případu, především proto, že za stěžejní argument pro důvodnost žaloby byla v tomto rozsudku označena argumentace vznesená žalující osobou (odlišnou od žalobkyně), v níž úspěšně rozporovala neprokázání užívacího vztahu uživatelky k tam řešeným pozemkům z důvodu, že osobě, která jí měla pozemky k užívání přenechat, nesvědčilo žádné (např. podpachtovní) oprávnění. Tak tomu ovšem v nyní projednávané věci nebylo, neboť sama Hornácká farma své užívací oprávnění k parcele řádně prokázala předložením pachtovní smlouvy s vlastníkem parcel. Jinými slovy, v nyní projednávané věci nebyl zpochybněn právní titul Hornácké farmy k parcelám, a tedy její oprávnění tyto pozemky případně přenechat k užívání uživatelce.

38. Důvodem fakturace Hornácké farmy za nájem parcel uživateli nutně tedy nebyla jen evidence v systému LPIS, nýbrž především skutečnost existujícího pachtovního vztahu založeného pachtovní smlouvou mezi Hornáckou farmou a M. K. jakožto vlastníkem parcel. Takto žalobní argumentace proto nemohla obstát, jelikož Hornácká farma na rozdíl od žalobkyně poukazovaného rozsudku Městského soudu v Praze nečinila sporným, že k užívání parcel měla sama právní titul. Existoval-li tedy k parcelám primární užívací titul Hornácké farmy, nemohlo být *a priori* vyloučeno, že by tento titul mohl být následně, v důsledku například ústního právního jednání, smluvně přenesen na uživatelku, kterážto se právě pro jeho existenci nechala vzápětí zapsat do systému evidence půdy LPIS.
39. Nicméně pokud žalobkyně zpochybňovala též vlastní průkaznost výše předestřených faktur za pronájem půdy, pak soud souhlasí se žalobkyní potud, že z těchto faktur samotných skutečně nevyplývá, za jaké konkrétní pozemky byly platby účtovány. K témuž názoru (ohledně týchž faktur) již ostatně dospěl též čtrnáctý senát zdejšího soudu v odkazovaném rozsudku ze dne 15. 1. 2020, podle něhož nebylo možné výpisy z LPIS k fakturám vztahovat (fakturováno mohlo být i za užívání pozemků, jež nemusely být v LPIS evidovány). Dále soud poukázal na nesoulad mezi množstvím (rozlohou) pozemků uvedených na fakturách a ve výpisu z LPIS v letech 2014 až 2016. V tomto ohledu soud uvádí, že uživatelka předložila také přílohu faktury č. 1660904 ze dne 30. 11. 2016, která obsahovala výpis jednotlivých pronajatých pozemků, včetně předmětných parcel (srov. její podání ze dne 11. 1. 2018).
40. Právě příloha faktury č. 1660904 danou fakturu spojuje s konkrétními pronajatými pozemky, včetně předmětných parcel, přičemž Hornácké farmě se tuto skutečnost nepodařilo relevantně zpochybnit. Žalovaný v této souvislosti poukázal zejména na soulad dané přílohy s výpisy z LPIS a skutečnost, že námitka, podle níž byla tato příloha vytvořena až dodatečně, je pouhým tvrzením Hornácké farmy; s tímto vypořádáním se soud ztotožňuje, když žalobkyně v tomto směru ani v žalobě nepředložila žádné konkrétní argumenty. Jinak pak zůstala žalobkyně ve správním řízení v zásadě pasivní, když ani nezpochybnila platbu uživatelky za půdu jako takovou, tudíž že by nebyly Hornáckou farmou pronajaty uživateli žádné pozemky, ani nedoložila případné dobropisné vrácení takto uživatelkou proplácených faktur pro to, že by např. tvrdila, že uživatelkou uhrazené platby za půdu jí byly tři roky po sobě propláceny neoprávněně, ani jinak nevysvětlila platby jí hrazené ze strany uživatelky.
41. Soud zdůrazňuje, že faktury vystavené Hornáckou farmou a platby uživatelky za nájemné nestojí v projednávané věci samostatně, ale zapadají do rámce celého případu, vycházejícího

ze zápisu uživatelky v evidenci LPIS po dobu tří let, jakož i výpovědi nájemního vztahu ze strany Hornácké farmy. Za tohoto stavu věci má soud za to, že předmětné faktury (vč. uvedené přílohy) a jim odpovídající platby na účet Hornácké farmy jsou ve spojení s dalšími okolnostmi případu způsobilé založit pochybnosti o právním titulu žalobkyně k užívání pozemků, jenž by měl být podkladem pro změnu zápisu v evidenci LPIS. Nahlíží-li tedy soud na danou problematiku jen optikou dřívější existence nájemního vztahu mezi Hornáckou farmou a užívatelkou, pak správní orgány správně akcentovaly dosavadní stav evidence LPIS a v případě takto naznačených pochybností zápis neprovedly.

42. Pokud však soud přistoupil k hlavnímu žalobnímu bodu žalobkyně, který opírala o tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí na základě skutečnosti, že žalovaný nevypořádal námitku žalobkyně ohledně zániku nájemního vztahu k parcelám na straně užívatelky v důsledku zániku pachtovního vztahu mezi Hornáckou farmou a panem M. K. ke dni 30. 11. 2017 a vzniku nového pachtovního vztahu mezi žalobkyní a M. K. s účinností od 1. 12. 2017, musel dát v tomto žalobkyni za pravdu, že žalovaný v napadeném rozhodnutí tuto námitku nikterak nevypořádal. Nevypořádáním stěžejní námitky žalobkyně zatížil žalovaný napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.
43. Z odůvodnění rozhodnutí musí být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný a jak uvažil o pro věc zásadních skutečnostech a uplatněných námitkách účastníka řízení, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené pak musí nalézt odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Současně musí být z odůvodnění rozhodnutí patrné, jak se správní orgán vypořádal se vznesenými námitkami a k nim se vztahující argumentací. Pokud tedy rozhodnutí neobsahuje odůvodnění vypořádání některé z námitek nebo nereflektuje na námitky uplatněné účastníkem řízení a zásadní argumentaci, o niž se opírají, musí mít nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2015, č. j. 7 As 55/2015 - 29).
44. Soud ověřil, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí sice v návaznosti na závěry, k nimž dospěl správní orgán I. stupně, žalobkyni upozornil na omezený rozsah autoritativního rozhodování správních orgánů ve věci řešení sporu mezi žalobkyní a užívatelkou o jejich právech a povinnostech pro účely aktualizace evidence půdy, přičemž toto upozornění velmi vhodně doplnil odkazy na přílehlavé rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2006, č. j. 7 As 26/2005 - 67 a ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 As 187/2014 - 37, nicméně k samotné námitce žalobkyně týkající se hodnocení zániku nájemního vztahu k parcelám na straně užívatelky v důsledku zániku pachtovního vztahu mezi Hornáckou farmou a panem M. K. ke dni 30. 11. 2017 a vzniku nového pachtovního vztahu mezi žalobkyní a M. K. ode dne 1. 12. 2017 na trvání užívacího práva užívatelky k parcelám, se v napadeném rozhodnutí nikterak nevyjádřil.
45. Ze shora uvedeného proto soud usoudil, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí stěžejní námitkou žalobkyně nezabýval, neboť na ni v odůvodnění napadeného rozhodnutí nikterak nereagoval. Z napadeného rozhodnutí totiž není zřejmé, zda žalovaný existenci námitky reflektoval a zda ji při svém rozhodování zohlednil, natož aby z něj byly seznatelné důvody, pro něž s námitkou nesouhlasí a považuje ji za lichou, vyvrácenou či nepodloženou. Problematičnost opomenutí žalovaného je zřejmá tím spíše, že správní orgán I. stupně se v prvostupňovém rozhodnutí k takto žalobkyní zmiňované argumentaci vyjádřil pouze velmi stručně v tom smyslu, že ukončení staré pachtovní smlouvy a

současné uzavření nové pachtovní smlouvy se žalobkyní považoval za „*zcela účelové chování*“. Jestliže žalobkyně vznesla námitku proti nedostatečnému vypořádání odůvodnění ze strany správního orgánu I. stupně, z něhož nebylo možné vyvodit jeho ucelený závěr ohledně hodnocení žalobkyní předložených argumentů, měl žalovaný i vzhledem k rozsahu korespondující námitky žalobkyně tento nedostatek zhojit jejím plnohodnotným vypořádáním v odůvodnění napadeného rozhodnutí, a to včetně uvedení úvah, proč bylo třeba takové právní jednání zúčastněných smluvních stran považovat za účelové, resp. proč se za daných okolností žalovaný neztotožnil s právním názorem žalobkyně, že právní vztah užívání parcel uživatelkou zanikl v důsledku akcesority k zaniklému závazku z pachtovní smlouvy mezi Hornáckou farmou a panem M. K. na základě jejich dohody o ukončení pachtovních smluv ze dne 30. 11. 2017 a uzavřením nové navazující pachtovní smlouvy.

46. V tomto směru je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť z něj není patrná jasná a přezkoumatelná úvaha (názor) žalovaného na dopady uzavření nové pachtovní smlouvy na trvání užívacího práva uživatelky k parcelám. Soud proto uzavřel, že žalovaný v napadeném rozhodnutí s ohledem na nevypořádání námitky žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí řádně neodůvodnil svůj výrok, čímž napadené rozhodnutí zatížil vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů dle § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního.

VIII. Závěr a náklady řízení

47. Na základě shora uvedených skutečností soud napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
48. V dalším řízení žalovaný zohlední závěry soudu vyslovené výše a vypořádá se s dosud neuchopenou námitkovou argumentací žalobkyně vůči prvostupňovému rozhodnutí tak, že se jí bude zabývat v odůvodnění svého nového rozhodnutí v projednávané věci. Tedy uvede, proč a v jakém rozsahu mu vznikly či nevznikly důvodné pochybnosti v důsledku namítaného akcesoricky podmíněného zániku užívacího práva uživatelky k parcelám a svůj závěr podrobí právnímu posouzení, zda jsou či nejsou dány překážky pro provedení aktualizace půdy v LPIS na základě předmětného ohlášení.
49. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
50. O náhradě nákladů řízení účastníků rozhodl soud dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, neboť soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného, soud jí proto přiznal náhradu nákladů řízení. Náhradu nákladů řízení představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady právního zastoupení.
51. Náklady právního zastoupení tvoří odměna advokáta za 4 úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepis žaloby, sepis repliky ze dne 21. 4. 2020 a sepis jejího doplnění ze dne 15. 6. 2020) a 4 režijní paušály po 300 Kč, celkem 13 600 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Celkovou částku náhrady nákladů řízení 16 600 Kč je

žalovaný povinen zaplatit žalobkyni v přiměřené lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.

52. O náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti uloženy nebyly, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. listopadu 2020

JUDr. Naděžda Řeháková, v. r.
předsedkyně senátu